

Mark- och miljödomstol godkände vägförenings användning av asfaltkross

En kommun i Hallands län förelade en vägförening att bland annat omgående upphöra med användning av asfaltkross på sin väg och att styrka att asfaltkrossen inte innehöll stenkoltjära. Vägföreningens överklagade beslutet till länsstyrelsen som gick på kommunens linje varför frågan hamnade på mark- och miljödomstolens bord att avgöra. Domstolen upphävde beslutet.

Vid återanvändning av äldre asfalt måste man vara uppmärksam på förekomst av stenkoltjära som innehåller miljö- och hälsoskadliga polyaromatiska kolväten (PAH) som är cancerframkallande. Användning av asfaltkross kan kräva tillstånd eller anmälan enligt miljöbalkens regler. Med denna bakgrund gick kommunen hårt fram med tunga förelägganden mot föreningen trots att föreningen köpt asfaltkrossen från en etablerad leverantör som även levererar till allmänna vägar och som står under tillsyn av miljöskydds nämnden i en grannkommun.

Kommunen lät sig alltså inte nöjas med att en etablerad leverantör tillhandahållit asfaltkrossen och föreningen tvingades att utföra ytterligare provtagning av asfaltkrossen och analysrapporten visade på värden långt under de som enligt föreningen godtagits i rättspraxis för användning av asfaltkross som slitlager på vägbana. Kommunen invände med att uppmätta värden trots allt översteg en av Naturvårdsverket angiven haltnivå för minde än ringa risk, och ansåg därför att det var tveksamt om den asfaltkross som lagts ut på vägen skulle få ligga kvar.

Domstolen hänvisar i sina skäl till bland annat till rapporter som Väg- och trafikforskningsinstitutet och Statens geotekniska institut publicerat som visar att låga halter av PAH ger ringa risk för miljöpåverkan. Domstolen konstaterar vidare att det än så länge saknas riktvärden för innehåll av stenkoltjära i återvinningsmassor i Sverige. Enligt domstolen tillämpar Malmö-, Göteborg- och Stockholms kommuner riktvärden som innebär att vid halter mindre än 70 mg/kg PAH 16 betraktas massorna som fria från stenkoltjära och kan då användas fritt, dvs både som slitlager och bärlager på väg. Domstolen fann inte skäl att luta sig mot den av kommunen åberopade vägledningen av Naturvårdsverket då den inte ansågs vara juridiskt bindande och dessutom var under utvärdering, dessutom framgick det av naturvårdsverkets vägledning att när avfall utgör en del i ett bundet material var verkets nivåer olämpliga att använda.

Domstolen fann att vägföreningen kunnat redovisa dokumentation som gav att den använda asfaltkrossen innehåller en halt om 1,6 mg/kg PAH 16 och att alltså risken för asfaltkrossens negativa miljöpåverkan var mindre än ringa. Domstolen nämnde särskilt att kostnaderna för de åtgärder kommunen förelagt vägföreningen översteg åtgärdernas miljönytta.

Föreningen kom dock inte undan den tillsynsavgift på 3 825 kr som kommunen tagit ut!

Vänersborgs tingsrätt, mark- och miljödomstolen, 2018-02-22, mål nr M 3665-17